ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Sprawozdanie
z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego
z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami
Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego
w latach 2010 - 2014

SPRAWOZDANIE

SEJMIK WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

OPOLE, kwiecień 2015

SPIS TREŚCI

I.	**WPROWADZENIE…….....**	**str. 3**
II.	**REALIZACJA CELÓW PROGRAMU WIELOLETNIEGO ……**	**str. 4**
III.	**WSPÓŁPRACA FINANSOWA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z PODMIOTAMI PROGRAMU W LATACH 2010 – 2014 WRAZ Z OCENĄ REALIZACJI PROGRAMU W TYM ZAKRESIE .....**	**str. 5**
IV.	**WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z PODMIOTAMI PROGRAMU W LATACH 2010 – 2014 WRAZ Z OCENĄ REALIZACJI PROGRAMU W TYM ZAKRESIE …….....**	**str. 10**
V.	**PODSUMOWANIE ……**	**str. 17**

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 5a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2014 r. poz.1118 z późn.zm.), zwanej dalej „upp", organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego uchwalają programy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 upp, zwanych dalej „III sektorem".

Na ww. podstawie w każdym roku, począwszy od 2004 r., Samorząd Województwa Opolskiego współpracuje z III sektorem, w oparciu o założenia określone w rocznych programach współpracy samorządu województwa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, uchwalanych przez Sejmik Województwa Opolskiego, zwanych dalej „rocznymi programami współpracy".

W 2010 r. w znacznym stopniu została zmieniona upp z 2004 r. Zmiany te dotyczyły między innymi na wprowadzeniu:

1. obowiązku uchwalania rocznego programu - dokumentu operacyjnego, określającego konkretne działania (cele krótkoterminowe), priorytetowe zadania publiczne i kwoty do wykorzystania w danym roku (art.5a ust.1 upp);
2. możliwości uchwalania programu wieloletniego - dokumentu strategicznego, zawierającego wizję współpracy i rozwoju III sektora na danym obszarze, który miał pomóc w wyznaczaniu celów długo i średnioterminowych (art.5a ust.2 upp);
3. obowiązku przedkładania organowi stanowiącemu, nie później niż do dnia 30 kwietnia, sprawozdawania z realizacji programu za rok poprzedni (art.5a ust.3 upp).

Po wprowadzeniu przez ustawodawcę możliwości uchwalania programów wieloletnich, Zarząd Województwa Opolskiego podjął decyzję o opracowaniu programu współpracy na okres 5 lat. Po sporządzeniu takiego dokumentu, został on skonsultowany z III sektorem i ostateczna jego wersja została przyjęta Uchwałą nr XLVII/497/2010 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 lipca 2010 r. w sprawie przyjęcia *Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na lata 2010-2014, zwanego dalej „Programem wieloletnim".*

Głównym celem *Programu wieloletniego* było kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie partnerstwa między Samorządem Województwa Opolskiego i III sektorem, który realizowany był poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1) kształtowanie idei społeczeństwa obywatelskiego w świadomości społecznej,
2) pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców Regionu Opolskiego,
3) tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju trzeciego sektora na Opolszczyźnie,
4) zwiększanie udziału podmiotów Programu w realizacji zadań publicznych,
5) integrowanie podmiotów Programu realizujących inicjatywy w sferze zadań publicznych,
6) promowanie najlepszych organizacji pozarządowych Województwa,
7) wspieranie samoorganizacji społecznej i wszelkich form samopomocy i wolontariatu.

Zgodnie z wymogami ustawowymi, Zarząd Województwa Opolskiego zobowiązany jest do przedłożenia Sejmikowi Województwa Opolskiego sprawozdania z realizacji *Programu wieloletniego*, w terminie do dnia 30 kwietnia 2015 roku.

Sprawozdanie z realizacji *Programu wieloletniego* zostało przygotowane w oparciu o sprawozdania z rocznych programów współpracy, przyjmowane przez Sejmik Województwa Opolskiego w kolejnych latach do 2014 r.

Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu w latach 2010- 2014 była prowadzona w zakresie, formach i zgodnie z zasadami określonymi w *Programie wieloletnim.*

Sprawozdanie z realizacji *Programu wieloletniego* zostało podzielone na V rozdziałów, w których opisano realizację celów Programu współpracę finansową wraz z oceną realizacji Programu w tym zakresie oraz współpracę pozafinansową wraz z oceną realizacji Programu w tym zakresie.

II. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU WIELOLETNIEGO

Głównym celem *Programu wieloletniego* było kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez budowanie partnerstwa między Samorządem Województwa Opolskiego i podmiotami Programu.

Cel główny realizowany był poprzez następujące cele szczegółowe:

1. kształtowanie idei społeczeństwa obywatelskiego w świadomości społecznej,
2. pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców Regionu Opolskiego,
3. tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju trzeciego sektora na Opolszczyźnie,
4. zwiększanie udziału podmiotów Programu w realizacji zadań publicznych,
5. integrowanie podmiotów Programu realizujących inicjatywy w sferze zadań publicznych,
6. promowanie najlepszych organizacji pozarządowych Województwa,
7. wspieranie samoorganizacji społecznej i wszelkich form samopomocy i wolontariatu.

Cele określone w *Programie wieloletnim* oraz priorytety zadań publicznych określone w *Programie wieloletnim* oraz programach rocznych przyjmowanych PRZEZ Sejmik Województwa Opolskiego na dany rok miały wpływ na przedmiot przeprowadzanych przez Zarząd Województwa Opolskiego oko oraz rodzaj i zakres realizowanych przez podmioty Programu zadań publicznych – wykres nr 1 przedstawia procentowe wpisywanie się zadań publicznych w poszczególne cele.

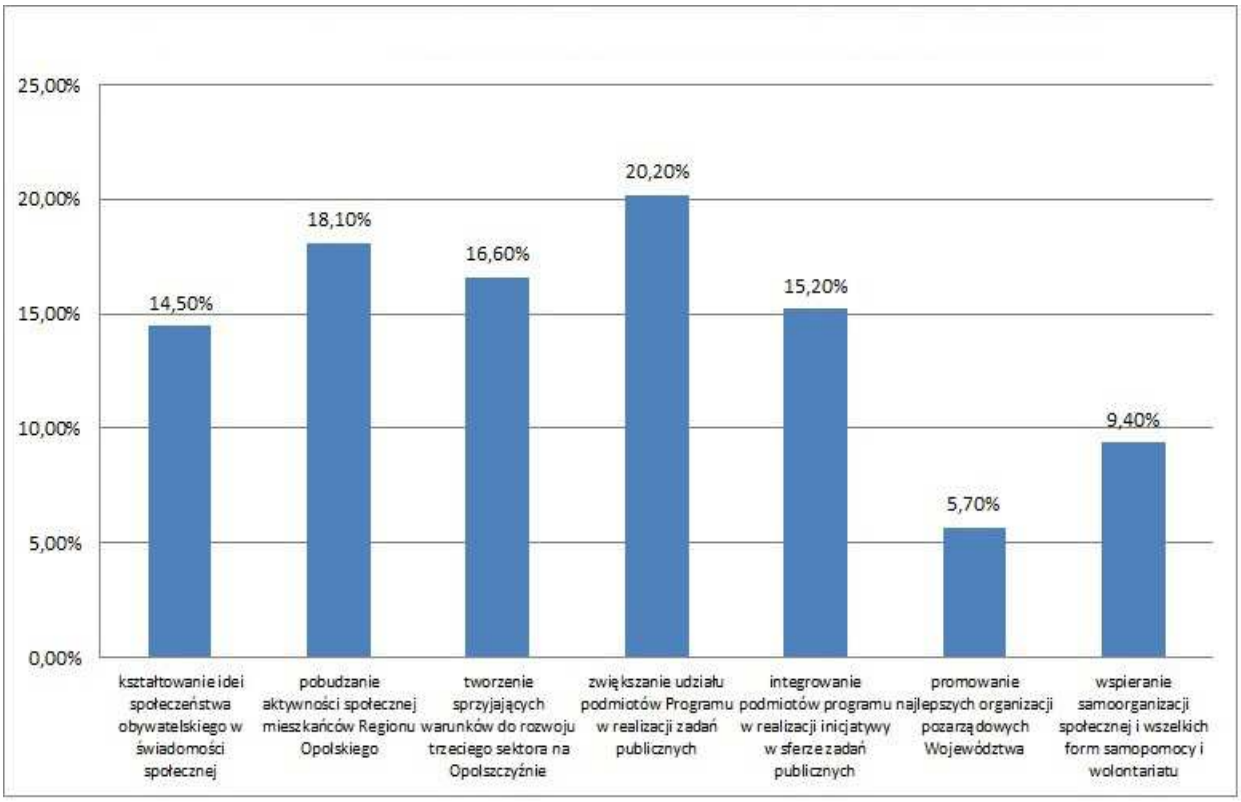

III. WSPÓŁPRACA FINANSOWA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z PODMIOTAMI PROGRAMU W LATACH 2010 – 2014 WRAZ Z OCENĄ REALIZACJI PROGRAMU W TYM ZAKRESIE

Współpraca finansowa Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu w latach 2010-2014 polegała na:

1. zlecaniu realizacji zadań publicznych w formie powierzenia wraz z udzieleniem dotacji na ich finansowanie lub w formie wsparcia wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji w trybie:
   a. otwartych konkursów ofert,
   b. pozakonkursowym;

2. opłacaniu składek członkowskich w stowarzyszeniach, w których Województwo Opolskie było członkiem,

3. wsparciu podmiotów Programu w trybie określonym w innych przepisach niż w trybach określonych w upp.

Ad. 1a.

Zgodnie z zapisami *Programu wieloletniego* Samorząd Województwa Opolskiego na realizację programu planował przeznaczać w każdym roku środki finansowe w wysokości co najmniej 3 000 000 zł, a od 2012 r. uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego zmniejszono środki finansowe na realizację programów do kwoty co najmniej 2 500 000 zł.

Na podstawie art.11 upp Zarząd Województwa Opolskiego zleca realizację zadań publicznych podmiotom Programu w trybie otwartych konkursów ofert.

W ramach trybu otwartych konkursów ofert (oko) przeprowadzonych w latach 2010-2014, Zarząd Województwa Opolskiego udzielił dotacje podmiotom Programu na realizację zadań publicznych następująco:

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Wysokość wnioskowanych kwot przez podmioty Programu w ramach oko	11 685 679,92 zł	17 311 119,05 zł	10 175 385,52 zł	14 575 353,31 zł	13 427 080,80 zł
Wysokość przeznaczonych przez Samorząd Województwa Opolskiego kwot w ramach oko	4 590 631,00 zł	5 247 314,00 zł	3 002 640,00 zł	3 439 226,00 zł	4 792 005,00 zł
Wysokość udzielonych przez Zarząd Województwa Opolskiego dotacji w ramach oko	4 322 164,25 zł	5 047 474,50 zł	2 930 883,63zł	3 388 923,98 zł	4 714 100,60 zł

Zauważyć można, iż wysokość kwot przeznaczonych przez Zarząd Województwa Opolskiego w ramach oko na realizację zadań publicznych przez podmioty Programu w latach 2012 i 2013 była niższa niż w latach 2010, 2011 i 2014. Różnica ta wynikała przede wszystkim z otrzymanych środków finansowych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).

Zgodnie z planami finansowymi określonymi przez Samorząd Województwa Opolskiego w *Programie wieloletnim*, w latach 2010-2011 udzielono dotacje w kwocie powyżej 3 000 000 zł, a w latach 2012-2014 w kwocie powyżej 2 500 000 zł.

Wywnioskować również można, że potrzeby podmiotów Programu (wysokość wnioskowanych kwot) w stosunku do możliwości finansowych Samorządu w tym zakresie były w każdym roku kilkakrotnie większe.

W latach obowiązywania *Programu wieloletniego Zarząd* Województwa Opolskiego, ze względu na zmieniające się w kolejnych latach priorytetowe zadania publiczne, przeprowadzał oko i udzielał dotacje na zadania publiczne realizowane przez podmioty Programu w różnych obszarach pożytku publicznego - wykaz kwot przekazanych na realizację zadań publicznych w poszczególnych obszarach przedstawia się następująco:

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Obszar polityki społecznej	259 615,00 zł	147 700,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł
Obszar rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (środki PFRON)	-	1 938 616,00 zł	202 640,00 zł	1 094 226,00 zł	1 812 285,00 zł
Obszar kultury, kultury fizycznej i turystyki	3 367 353,88 zł	2 888 206,50 zł	2 529 500,00 zł	2 194 697,98 zł	2 769 400,00 zł
Obszar profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	-	-	20 000,00 zł	50 000,00 zł	50 000,00 zł
Obszar działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów współpracy między społeczeństwami	-	72 952,00 zł	128 743,63 zł	-	-
Obszar rolnictwa i rozwoju Wsi	168 695,37 zł	-	-	-	-
Obszar współpracy z zagranicą i promocji regionu	296 500,00 zł	-	-	-	-
Obszar edukacji i rynku pracy	100 000,00 zł	-	-	-	-
Obszar promocji i ochrony zdrowia	130 000,00 zł	-	-	-	-
Wsparcie podmiotów Programu w zakresie finansowania wkładów własnych	-	-	-	-	32 415,60 zł
RAZEM	**4 322 164,25 zł**	**5 047 474,50 zł**	**2 930 883,63 zł**	**3 388 923,98 zł**	**4 714 100,60 zł**

W każdym roku obowiązywania *Programu wieloletniego* Zarząd Województwa Opolskiego udzielał dotacje podmiotom Programu na realizację zadań publicznych w obszarach: kultury, kultury fizycznej i turystyki, a także polityki społecznej. Ponadto, od 2011 r. udzielane były również dotacje ze środków PFRON na realizację zadań w obszarze rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

Zauważyć można, iż Zarząd Województwa Opolskiego najwięcej środków finansowych w latach 2010-2014 przekazał na zadania publiczne w obszarze kultury, kultury fizycznej i turystyki, jak poniżej:

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
dotacje udzielone na zadania publiczne realizowane w obszarze kultury	485 533,00 zł	189 906,50 zł	200 000,00 zł	293 697,98 zł	233 000, 00 zł
dotacje udzielone na zadania publiczne realizowane w obszarze kultury fizycznej	2 593 800,00 zł	2 398 300 zł	2 173 000,00 zł	1 656 000,00 zł	2 286 400,00 zł
dotacje udzielone na zadania publiczne realizowane w obszarze turystyki	288 020,88 zł	300 000 zł	156 500,00 zł	245 000,00 zł	250 000,00 zł
RAZEM	**3 367 353,88 zł**	**2 888 206,50 zł**	**2 529 500 zł**	**2 194 697,98 zł**	**2 769 400zł**

W ramach obszarów: rolnictwa i rozwoju wsi, współpracy z zagranicą i promocji regionu, edukacji i rynku pracy, promocji i ochrony zdrowia, Zarząd Województwa Opolskiego przeprowadził oko i udzielił dotacje na realizację zadań publicznych tylko w 2010 r., natomiast w kolejnych latach ze względu na brak środków finansowych w budżecie Województwa Opolskiego w tych obszarach oko nie były już ogłaszane i nie udzielano dotacji.

Przeprowadzono jednak oko i udzielono dotacje na realizację zadań publicznych następująco:

- w obszarze działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów współpracy między społeczeństwami w 2011 r. i 2012 r.;
- w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w latach 2012 – 2014,
- w obszarze wsparcia podmiotów Programu w zakresie finansowania wkładów własnych w 2014 r.

Ad.1b.

Na podstawie art.19a upp Zarząd Województwa Opolskiego, na wnioski podmiotów Programu spełniające warunki określone w upp, może zlecić tym podmiotom realizację zadań publicznych z pominięciem oko, zwany dalej „trybem pozakonkursowym”.

W ramach trybu pozakonkursowego w latach 2010 - 2014 Zarząd Województwa Opolskiego zlecił realizację zadań publicznych oraz udzielił dotacje podmiotom Programu następująco:

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Wysokość udzielonych przez Zarząd Województwa Opolskiego dotacji w trybie pozakonkursowym	20 000 zł	146 500 zł	43 000 zł	90 211 zł	427 957,12zł
Ilość zrealizowanych zadań publicznych w trybie pozakonkursowym	2	20	8	16	74

Zarząd Województwa Opolskiego przekazał na realizację zadań publicznych podmiotom Programu w ramach trybu pozakonkursowego środki finansowe w wysokości **727 668,12 zł**.

Ad.2.

W latach obowiązywania *Programu wieloletniego* Zarząd Województwa Opolskiego **opłacał składki członkowskie stowarzyszeniom**, w których Województwo Opolskie było członkiem. Były to następujące organizacje:

- Opolska Regionalna Organizacja Turystyczna (OROT);
- Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej „TRITIA";
- Europejskie Stowarzyszenie Rozwoju Obszarów Wiejskich i Odnowy Wsi ARGE;
- Stowarzyszenie Opolski Dom;
- Stowarzyszenie Dinopark;
- Stowarzyszenie Sydostra Skanes Samarbetskommitte (posiadanie licencji i używanie logo Dziedzictwo Kulturalne Opolskie).

Wysokość środków finansowych przekazanych przez Zarząd Województwa Opolskiego na opłacenie składek członkowskich w latach 2011 – 2014 stowarzyszeniom przedstawia się następująco:

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
OROT	309 576,60 zł	308 970,00 zł	308 580,00 zł	303 690,00 zł	301 770,00 zł
Dinopark	250 000 zł zł	50 000,00 zł	-	-	-
Opolski Dom	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	-	-
TRITIA	-	-	-	91 494,00 zł	91 603,60 zł
ARGE	-	-	-	10 886,00 zł	9 586,00 zł
Suma wpłaconych składek członkowskich	589 576,60 zł	388 970,00 zł	338 580,00 zł	406 070,00 zł	413 957,24 zł

W sumie w okresie obowiązywania Programu Współpracy na lata 2010 – 2014 Zarząd Województwa Opolskiego przeznaczył na opłacenie składek członkowskich środki finansowe w wysokości **2 137 153,84** zł.

Ad.3.

W okresie obowiązywania *Programu wieloletniego* udzielono wsparcia podmiotom Programu w trybach określonych w innych przepisach (w ramach innych funduszy) niż w trybach określonych w upp, następująco:

1. **na podstawie art. 32 ust. 3b ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej** (tekst jednolity – Dz. U. z 2009 r., Nr 178, poz. 1380 z późn. zm.) Zarząd Wojeództwa Opolskiego przekazał środki finansowe na działania Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Województwa Opolskiego następująco:

- 305 000 zł w 2010 r.

- 2 000 zł w 2011 r.;

2. **w ramach działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - małe projekty Regionalnego Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013,** 287 podmiotów Programu podpisało umowy z Samorządem Województwa Opolskiego na realizację zadań na kwotę 5 657 384,30 zł, w tym 4 533 122,82 zł ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

3. w latach 2009 - 2013 **w ramach działania *431 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja PROW 2007-2013,*** 12 Lokalnych Grup Działania podpisało umowy z Samorządem Województwa na kwotę 18 539 342,41 zł , w tym 14 588 707,92zł ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

4. w latach 2010-2014 **w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007 – 2013,** podmioty Programu realizowało 38 projektów na kwotę dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na kwotę 1 190 395,91 euro.

Podsumowując, w latach 2010-2014 Samorząd Województwa Opolskiego prowadził współpracę finansową na miarę możliwości posiadanych środków finansowych w budżecie Województwa Opolskiego, jakie mogły być przeznaczane na realizację *Programu wieloletniego* w poszczególnych latach jego obowiązywania. Łączna kwota, jaką przekazał Samorząd Województwa Opolskiego na realizację *Programu wieloletniego* w ramach współpracy finansowej wyniosła: **25 122 946,16 zł**.

Potrzeby i oczekiwania podmiotów Programu w zakresie finansowania zadań publicznych, które mogłyby być przez nie realizowane w okresie obowiązywania *Programu wieloletniego* zostały określone przez te podmioty na kwotę 67 174 618,60 zł i w znacznym stopniu przekraczały możliwości Samorządu Województwa Opolskiego w tym zakresie.

Ponadto, w ramach trybów określonych w innych przepisach niż upp podmioty Programu z województwa opolskiego otrzymały wsparcie z różnych funduszy w wysokości 24 196 726,71 zł i 1 190 395,91 euro.

IV. WSPÓŁPRACA POZAFINANSOWA SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI PROGRAMU W LATACH 2010 – 2014 WRAZ Z OCENĄ REALIZACJI PROGRAMU W TYM ZAKRESIE

Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu w latach 2010- 2014 poza finansowaniem zadań publicznych dotyczyła również współpracy pozafinansowej.

Z każdym kolejnym rokiem obowiązywania *Programu wieloletniego* w wyniku dialogu międzysektorowego oraz mając na uwadze oczekiwania i potrzeby podmiotów Programu zakres tej współpracy był sukcesywnie poszerzany.

W ramach współpracy pozafinansowej Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu w latach 2010-2014 prowadzone były następujące działania:

1. **Promocja działalności podmiotów Programu przez obejmowanie honorowym patronatem Marszałka Województwa Opolskiego inicjatyw przez nie organizowanych.**

Każdego roku Marszałek Województwa Opolskiego na wnioski podmiotów Programu obejmował swoim patronatem organizowane przez nie przedsięwzięcia.

W przeciągu pięciu lat Marszałek Województwa Opolskiego objął swoim patronatem ponad 500 wydarzeń organizowanych przez podmioty Programu. Patronatem objęto między innymi inicjatywy o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, turystycznym i społecznym, o zasięgu lokalnym, wojewódzkim, krajowym oraz międzynarodowym.

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość inicjatyw organizowanych przez podmioty Programu objętych patronatem Marszałka	63	100	96	158	119

Podmioty Programu z roku na rok chętniej zwracają się do Marszałka Województwa Opolskiego z prośbą o wsparcie wydarzeń organizowanych przez podmioty Programu. Objęcie przez Marszałka Województwa honorowym patronatem przedsięwzięć wpływało na jego prestiż i podnosiło jego rangę.

2. Promocja wydarzeń organizowanych przez podmioty Programu poprzez uczestnictwo w nich przedstawicieli Samorządu Województwa Opolskiego.

Formą współpracy pozafinansowej Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu było również promowanie inicjatyw organizowanych przez III sektor poprzez udział członków Zarządu Województwa Opolskiego lub przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (UMWO). Promocją wydarzeń było również zamieszczanie na stronie internetowej UMWO informacji o organizowanych przedsięwzięciach.

W latach obowiązywania *Programu wieloletniego* przedstawiciele Samorządu Województwa Opolskiego uczestniczyli w ok. 100 organizowanych przedsięwzięciach. Były to imprezy o charakterze edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, turystycznym i społecznym, o zasięgu lokalnym, wojewódzkim, krajowym oraz międzynarodowym.

Rok	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość imprez	13	25	34	28

3. Wzajemne informowanie się o kierunkach planowanej działalności i współdziałaniu w celu ujednolicenia i zharmonizowania tych kierunków.

Samorząd Województwa Opolskiego w latach 2010-2014 prowadził stronę internetową www.opolskie.pl, gdzie w zakładce organizacje pozarządowe zamieszczane były informacje przeznaczone dla podmiotów Programu, ogłoszenia dotyczące działalności Pełnomocnika ds. Organizacji Pozarządowych UMWO oraz Departamentów UMWO na rzecz tych podmiotów. Odnaleźć na niej można było między innymi akty prawne dotyczące między innymi funkcjonowania podmiotów Programu, obowiązujące programy współpracy, informacje dotyczące ogłaszanych otwartych konkursów ofert, informacje na temat działania Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego, informacje o prowadzonych działaniach podmiotów Programu oraz bazy danych podmiotów Programu.

W latach 2010 - 2014 r. na stronie internetowej UMWO w zakładce „Ogłoszenia" zamieszczono łącznie 256 informacji i ogłoszeń, z czego 114 to informacje Samorządu Województwa Opolskiego dla podmiotów Programu, natomiast 112 to informacje zamieszczane na prośbę podmiotów Programu dotyczące ich działań.

	2010	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Informacje zamieszczone na stronie UMWO	42	45	44	52	73
Informacje UMWO	9	21	28	22	34
Informacje organizacji pozarządowych	33	24	16	30	39

Ponadto, na stronach internetowych UMWO,

- www.rpo.opolskie.pl;
- www.pokl.opolskie.pl;
- www.ewt.opolskie.pl;
- www.opolskie.pl;
- www.funduszeeuropejskie.gov.pl

publikowane były dokumenty, materiały, informacje niezbędne przy ubieganiu się o dofinansowanie działalności podmiotów Programu ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego (RPO WO) 2014-2020, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), Programu Operacyjnego Współpraca Transgraniczna (POWT), fundusze europejskie.

Zauważyć można, iż podmioty Programu coraz częściej korzystają z możliwości zamieszczania informacji na stronie internetowej UMWO, co zwiększało możliwość dotarcia do szerszej liczby odbiorców.

4. Organizowanie szkoleń i konferencji oraz innych przedsięwzięć przez Samorząd Województwa Opolskiego na rzecz podmiotów Programu.

Samorząd Województwa Opolskiego w latach 2010-2014 zorganizował szereg przedsięwzięć na rzecz podmiotów Programu, mających na celu ich rozwój i profesjonalizację. Organizowane inicjatywy miały charakter konferencji, szkoleń lub spotkań.

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość zorganizowanych konferencji, szkoleń i spotkań na rzecz podmiotów Programu	12	16	58	42	36

Ponadto, Samorząd Województwa Opolskiego zorganizował imprezy i wydarzenia dla podmiotów Programu. Były to między innymi:

- od 2009 r. corocznie organizowane były Opolskie Targi Organizacji Pozarządowych, podczas których podmioty Programu prezentowały swoją działalność;
- Dzień Europejski połączony z uroczystym otwarciem Studenckiego Centrum Kultury przy Uniwersytecie Opolskim;
- Piknik z Funduszami Europejskimi – człowiek najlepsza inwestycja – spotkanie plenerowe mające na celu wskazanie pozytywnego wpływu POKL na życie wszystkich mieszkańców Opolszczyzny;
- Opolskie 10 lat w Unii Europejskiej – impreza plenerowa zorganizowana z okazji 10 rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość przedsięwzięć organizowanych na rzecz podmiotów Programu	4	3	1	2	2

5. Konsultacje projektów aktów prawnych.

W latach 2010 - 2014 r. Samorząd Województwa Opolskiego przeprowadzał konsultacje z podmiotami Programu projektów aktów prawnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej następująco:

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość projektów aktów prawnych poddanych konsultacjom	2	2	3	3	15

Zauważyć należy, iż w ostatnim roku obowiązywania *Programu wieloletniego* współpraca Samorządu Województwa z podmiotami Programu w dziedzinie konsultacji z podmiotami Programu projektów aktów prawnych w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej rozwinęła się. Spowodowane to było realizacją projektu pn. „Województwo Opolskie otwarte na współpracę z NGO's”, Poddziałanie 5.4.2. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w ramach którego wypracowano standardy i modele współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu i poddano je konsultacjom.

W 2014 r. w ramach ww. projektu przyjęto między innymi standardy konsultowania założeń projektów i aktów normatywnych w postaci:

1. Regulaminu konsultowania aktów prawa miejscowego z organizacjami pozarządowymi w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego;
2. Regulaminu konsultowania aktów normatywnych z organizacjami pozarządowymi w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz z Radą Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego.

Podjęcie wspólnych działań Samorządu Województwa Opolskiego oraz podmiotów Programu w kierunku wypracowania ww. dokumentów w ramach projektu, świadczyło o obustronnej potrzebie zaangażowania podmiotów Programu w proces tworzenia dokumentów, w tym polityk publicznych województwa.

6. Bezpłatne udostępnianie pomieszczeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego na inicjatywy podmiotów Programu

Marszałek Województwa Opolskiego w przeciągu pięciu lat obowiązywania *Programu wieloletniego* na wniosek podmiotów Programu 141 razy wyraził zgodę na nieodpłatne udostępnienie sal UMWO na ich inicjatywy. W latach 2010-2014 przedstawia się to następująco:

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość pozytywnie rozpatrzonych wniosków o udostępnienie pomieszczeń UMWO	63	18	15	22	23

7. Bezpłatne udostępnianie sprzętu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego na potrzeby wydarzeń organizowanych z inicjatywy podmiotów Programu

Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu prowadzona była również w zakresie bezpłatnego udostępnienia sprzętu, będącego w posiadaniu UMWO. Podmioty Programu wypożyczały sprzęt UMWO przede wszystkim na imprezy o charakterze sportowym.

Rok	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość pozytywnie rozpatrzonych wniosków dotyczących wypożyczenia sprzętu UMWO	22	25	14

W latach 2012 – 2014 Marszałek Województwa Opolskiego na wniosek podmiotów Programu 61 razy wyraził zgodę na bezpłatne udostępnienie sprzętu UMWO podmiotom Programu.

8. Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, w skład których wchodzą przedstawiciele podmiotów Programu oraz przedstawiciele Samorządu Województwa Opolskiego

Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu obejmowała również tworzenie zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, w skład których wchodzili przedstawiciele podmiotów Programu oraz przedstawiciele Samorządu Województwa Opolskiego. Wspólne wypracowanie dokumentów lub wspólnie wypracowana ocena przedsięwzięć realizowanych międzysektorowo przez powołane zespoły były okazją do nawiązania dialogu, w ramach którego w drodze kompromisu wypracowywano zakładane cele.

Rok	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość zespołów doradczo-inicjatywnych	5	11	13

9. Pomoc merytoryczna pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego oraz pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Opolu

W latach 2010 - 2014 r. w ramach Komórki ds. Organizacji Pozarządowych UMWO przeprowadzono szereg spotkań konsultacyjno - doradczych z podmiotami Programu w zakresie współpracy międzysektorowej, a także w zakresie bieżącej działalności tych podmiotów.

Pomoc merytoryczna udzielana była również przez pracowników w departamentach UMWO oraz przez pracowników Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. W ramach działalności doradczej udzielono konsultacji między innymi w zakresie: wymogów wynikających z procedury przeprowadzania otwartych konkursów ofert, możliwości pozyskiwania środków finansowych z innych źródeł na działalność bieżącą organizacji oraz na realizację zadań publicznych, procedury dotyczącej uzyskania pozwolenia na zbiórkę publiczną oraz jej przeprowadzania.

W ramach Departamentu Koordynacji Programów Operacyjnych UMWO funkcjonowały: sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE), Główny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich w Opolu oraz Regionalny Punkt Kontaktowy Programu Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska. Klientami punktów były m.in. podmioty Programu zainteresowane pozyskaniem wsparcia z funduszy europejskich.

10. Nagrody dla organizacji pozarządowych

W 2010 - 2014 r. odbyły się konkursy, w ramach których nagradzane były organizacje pozarządowe województwa opolskiego. Były to między innymi :

- Opolskie Niezapominajki – konkurs dla najlepszej organizacji pozarządowej województwa opolskiego, nagroda przyznawana od 2009 roku;
- Przyjazna Wieś – konkurs mający na celu promocje i identyfikację innowacyjnych i efektownych projektów infrastrukturalnych o zasięgu lokalnym, regionalnym lub transregionalnym;
- Piękna Wieś Opolska;
- Kapitalni w Opolskiem – celem konkursu było wyłonienie najlepszych projektów realizowanych w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) w województwie opolskim oraz promocja PO KL wśród mieszkańców województwa opolskiego;
- Partnerstwo bez granic konkurs dla organizacji pozarządowe na najlepszą inicjatywę zrealizowaną we współpracy z partnerami zagranicznymi;
- Odnowa wsi szansą dla opolskiej młodzieży - konkurs organizowany przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach obchodów XV-lecia Opolskiego Programu Odnowy Wsi mający na celu zwiększenie zaangażowania młodych mieszkańców obszarów wiejskich w działania promujące swoje miejscowości, poprawa, jakości życia, zaszczepienie u dzieci i młodzieży aktywnych postaw społecznych;
- Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów - konkursu, którego celem była identyfikacja i promocja tradycyjnej i regionalnej żywności.

W okresie obowiązywania *Programu wieloletniego* Zarząd Województwa przyznał łącznie 20 nagród podmiotom Programu. Przyznane nagrody były zarówno w formie pieniężnej, jak i nagród rzeczowych.

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość przyznanych nagród	2	6	5	4	3

11. Zbiórki publiczne

W 2014 r. w życie weszła ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych zastępująca ustawę z 1933 r., wymagającą uzyskania zgody urzędowej Marszałka Województwa na jakąkolwiek formę zbierania pieniędzy na cel publiczny w obrębie województwa. Ustawa obowiązująca od 2014 r. nakłada na organizatora zbiórki publicznej obowiązek zgłoszenia zbiórki elektronicznie na portalu Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji pod adresem http://www.zbiorki.gov.pl/zbiorki/index. Również sprawozdanie z przeprowadzonej zbiórki jest prowadzone elektronicznie i sprowadzone do minimum wymaganych formalności. Obowiązek elektronicznego rejestrowania przeprowadzonych zbiórek został wprowadzony w dniu 18 lipca 2014r. Do dnia wprowadzenia obowiązku elektronicznego rejestrowania zbiórki podmioty Programu zwracały się z prośbą do Marszałka Województwa Opolskiego o wydanie decyzji zezwalającej na przeprowadzenie zbiórki publicznej.

Rok	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014** (zmiana ustawy 18.07.2014 r.)
Ilość wniosków o przeprowadzenie zbiórki publicznej	11	11	8	14	9
Ilość wydanych pozwoleń na przeprowadzenie zbiórki publicznej	11	10	7	14	8

12. Pomoc w nawiązywaniu kontaktów i współpracy podmiotów Programu w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej

W ramach współpracy pozafinansowej pracownicy departamentów UMWO oraz jednostek podległych, tj. Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej udzielali pomocy w nawiązywaniu kontaktów oraz współpracy z organizacjami w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej.

Rok	**2012**	**2013**	**2014**
Ilość nawiązanych kontaktów i współpracy przez podmioty Programu	5	7	10

13. Działalność Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego

W okresie obowiązywania *Programu wieloletniego,* na podstawie art. 41 a upp, pojawiła się możliwość utworzenia przez marszałka województwa, na wniosek 50 podmiotów Programu, wojewódzkiej rady działalności pożytku publicznego, jako organ konsultacyjny i opiniodawczy.

Możliwość ta została wykorzystana zarówno przez podmioty Programu, które zgromadziły pod wnioskiem o utworzenie rady działalności pożytku publicznego w Województwie Opolskim ponad 50 wymaganych podpisów podmiotów Programu, jak i przez Marszałka Województwa Opolskiego, który mając na uwadze obustronne cele i korzyści, taką radę powołał.

Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego (RDPPWO) została powołana Zarządzeniem nr 151/2011 Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 29 września 2011 r., jako organ konsultacyjno – doradczy Zarządu Województwa Opolskiego. Powołana RDPPWO od początku swojego istnienia służyła również budowaniu wspólnych relacji między Samorządem Województwa Opolskiego a podmiotami Programu.

W skład RDPPWO weszło 18 członków, z czego 9 to przedstawiciele podmiotów Programu, a 9 to przedstawiciele administracji publicznej (3 przedstawiciele Sejmiku Województwa Opolskiego, 1 przedstawiciel Wojewody Opolskiego, 5 przedstawicieli Marszałka Województwa Opolskiego).

Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego I kadencji z dniem 18 września 2013 r. zakończyła swoją kadencję. W celu kontynuacji zadań RDPPWO I kadencji Zarządzeniem nr 170/2013 Marszałka Województwa Opolskiego z dnia 18 grudnia 2013 r. zostali powołani członkowie Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego na II kadencję.

Do udziału w posiedzeniach RDPPWO zapraszani byli liczni goście między innymi przedstawiciele Zarządu Województwa, Departamentów UMWO, jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa Opolskiego oraz przedstawiciele trzeciego sektora.

W trakcie funkcjonowania dwóch kadencji RDPPWO między innymi opiniowała i konsultowała akty prawne przedstawione do konsultacji zarówno przez stronę samorządową, jak i stronę III sektora. Podejmowała również szereg działań na rzecz pogłębienia współpracy międzysektorowej.

14. Realizacja projektu pn. „Województwo Opolskie otwarte na współpracę z NGO's".

W okresie realizacji *Programu wieloletniego* Samorząd Województwa Opolskiego wraz z partnerami: Opolskim Centrum Demokracji Lokalnej FRDL, Domem Współpracy Polsko – Niemieckiej i Opolskim Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych realizował projekt pn. „Województwo Opolskie otwarte na współpracę z NGO's" w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 5.4.2 - okres realizacji projektu: 01 marca 2014 r. - 31 marca 2015 r. Kwota dofinansowania – 875 950,80 zł.

Głównym założeniem projektu „Województwo Opolskie otwarte na współpracę z NGO's" było stworzenie nowych i pogłębienie istniejących elementów współpracy administracji publicznej z III sektorem, a także wypracowanie istotnych modeli współpracy III sektora z administracją publiczną.

W ramach projektu zostały wypracowane i przyjęte uchwałami Sejmiku Województwa Opolskiego i/lub uchwałami Zarządu Województwa Opolskiego:

- standard konsultowania założeń projektów i aktów normatywnych,
- model realizacji zadań publicznych z wykorzystaniem form finansowych, w tym regranting, umowy wieloletnie, fundusz wkładów własnych i fundusz pożyczkowy.
- model tworzenia partnerstw w realizacji zadań publicznych.

Zauważyć można, że zadania zrealizowane w szerokim partnerstwie w ramach projektu przyczyniły się do:

- zwiększenia zakresu i poprawy jakości mechanizmów współpracy międzysektorowej,
- wzmocnienia wzajemnych relacji,
- poprawy wizerunku administracji publicznej.

Do końca marca 2015 r. w ramach projektu zostaną zrealizowane kolejne zadania, przewidziane na ten rok w harmonogramie projektu.

Podsumowując, współpraca pozafinansowa Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu realizowana w latach 2010-2014 w szerokim zakresie, stanowiła istotny element współpracy międzysektorowej.

V. PODSUMOWANIE

Współpraca Samorządu Województwa Opolskiego z podmiotami Programu odbywała się zgodnie z wymogami ustawowymi oraz przyjętymi w *Programie wieloletnim* celami i realizowana była w formie finansowej oraz pozafinansowej.

Zgodnie z zapisami *Programu wieloletniego*, Samorząd Województwa Opolskiego na jego realizację w każdym z roku zaplanował przeznaczać środki finansowe w wysokości co najmniej 3 000 000 zł, a po zmianie w 2012 r. co najmniej 2 500 000 zł.

Mając powyższe na uwadze, środki finansowe przekazane przez Samorząd Województwa Opolskiego na realizację *Programu wieloletniego* przedstawiały się następująco:

W okresie obowiązywania *Programu wieloletniego* zauważalne było, iż w każdym kolejnym roku podmioty Programu wykorzystywały środki publiczne przekazywane na realizację przez nie zadań publicznych, rzetelniej i efektywniej.

Można również stwierdzić, iż podmioty Programu z roku na rok częściej korzystały również z proponowanej przez Samorząd Województwa Opolskiego oferty współpracy pozafinansowej i chętniej angażowały swoją wiedzę, zasoby ludzkie i rzeczowe we wspólnie realizowane przedsięwzięcia.

W latach 2010-2014 Samorząd Województwa Opolskiego, wychodził naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom III sektora, modyfikował i upraszczał istniejące procedury dotyczące współpracy, a także wypracowywał wspólnie z przedstawicielami podmiotów Programu nowe rozwiązania tej współpracy. Działania te wpłynęły na większą otwartość obydwu sektorów na podejmowanie dialogu, a także realizację wspólnych inicjatyw.